

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/286/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417200829
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1417200829.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu : KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., Československé armády 954/7, Hradec Králové, Česká republika, IČO : 24 785 199, zastúpený JUDr. Jiří Šmída, usadený euroadvokát, ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, Ul. Svornosti 43, Bratislava, proti žalovanej : P. T., A.. X. X. XXXX, W. W., Š. XXX/ X, o zaplatenie 22.255,87 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 12. 9. 2017 č.k. 25Csp/21/2017 - 51, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná **m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Uvedeným rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplatenia 22.255,87 € a úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 17.000 € od 7. 10. 2014 do zaplatenia, titulom nezaplateného zostatku úveru. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaná ako dlžník v pozícii spotrebiteľa uzavrela dňa 7. 8. 2012 so Slovenskou sporiteľňou a.s. ako veriteľom zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanej úver vo výške 17.000 €, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať formou 120 mesačných splátok vo výške 250,77 € vždy k 25.dňu v mesiaci, pri dohodnutom úroku vo výške 10,90 %, celkových nákladoch spojených s úverom vo výške 10.061,74 € a celkovej čiastke , ktorú sa žalovaná zaviazala uhradiť vo výške 29.061,74 €. Po tom, ako si žalovaná prestala plniť svoj záväzok uhrádzať úverové splátky, Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanú výzvou zo dňa 8. 9. 2014 vyzvala, aby uhradila dlžnú sumu, s ktorou bola v omeškaní so splácaním a ktorá predstavovala sumu 6.157,10 €. Dňa 6. 10. 2014 oznámila Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pričom pohľadávka predstavovala sumu 22.255,87 €. Dňa 11. 11. 2014 oznámila Slovenská sporiteľňa a.s. žalovanej, že pohľadávku vo výške 22.482,95 € postúpila na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky č. XXXX/XXXX/CE, uzatvorenej dňa 29. 10. 2014, ktoré skutočnosti vyplynuli z listín doložených žalobcom.

2/ Súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca sa v konaní od žalovanej domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, preto súd prvej inštancie zameral svoju pozornosť na zistenie, či je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, pričom dospel k záveru, že táto daná nie je. Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka adresovala v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách písomnú výzvu banky na splnenie dlhu z 8. 9. 2014 klientovi - žalovanej, nedodržala však lehotu 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na splnenie svojho dlhu. K uzatvoreniu Zmluvy o

postúpení pohľadávky medzi bankou a žalobcom totiž došlo už dňa 29. 10. 2014. Teda 52 dní od výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Písomná výzva upravená v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je pritom nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na inú osobu (a to aj osobu, ktorá nie je bankou) aj bez súhlasu jej klienta, po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 90 dní. Vo všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a.s. v bode 19. 16 sa síce o.i. uvádza, že „banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek pohľadávky voči klientovi“, avšak zároveň sa tam uvádza, že „klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke len s predchádzajúcim písomným súhlasom banky“, čo spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch v neprospech spotrebiteľa, a preto naň súd neprihliadal ako na platné dojednanie a umožňujúce obísť splnenie predpokladov pre postúpenie pohľadávky uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu voči žalovanej na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, bolo nutné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku, ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom, argumentoval súd prvej inštancie. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex officio aj bez námietky žalovanej prihladiť. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., t.j. licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebola totiž podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách splnená podmienka uplynutia lehoty 90 kalendárnych dní od doručenia výzvy klientovi určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke, keď k postúpeniu pohľadávky z banky na žalobcu malo dôjsť už zmluvou zo dňa 29. 10. 2014. Slovné spojenie v ust. § 92 ods. 8 cit. zák. „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol.

3/ Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ďalej dodal, že pokiaľ žalobca argumentoval poukazovaním na rozhodnutia súdov, ktoré vychádzajú z právneho názoru, že sa nerozširuje povinnosť banky vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky o obligatórnu povinnosť čakať 90 dní, a to s ohľadom na systematické zaradenie ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách, súd prvej inštancie podporne poukázal i na výklad ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/715/2015 z 24. 2. 2016, ktorý uvádza, že predmetné zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Povedané inak, banka musí klienta najskôr vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok s ktorým je v omeškaní uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 kalendárnych dní klient svoj omeškaný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako jeden rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Uvedené vyplýva aj z formulácie „...napriek písomnej výzve...“, čo znamená, že najskôr musí byť vyhotovená písomná výzva a potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní alebo nebude; teda táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt. Podobné závery o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok pred uplynutím 90 dňovej lehoty, a to podľa § 39 Obč. zák. pre rozpor so zákonom, vyjadrili tiež napr. Krajský súd Košice sp. zn. 9Co/338/2016, Krajský súd v Žiline sp. zn. 6Co/257/2016. Keďže žalobca v konaní nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, pretože nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní, preto súd prvej inštancie žalobu v celosti ako nedôvodnú zamietol.

4/ O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že v konaní úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď vzal do úvahy, že jej v konaní žiadne trovy nevznikli, keďže bola v konaní nečinná (§ 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP).

5/ Uvedený rozsudok napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalobca, v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. So závermi prvoinštančného súdu nesúhlasil. Poukazoval na to, že žalovaný na dlžný úver neuhradil od poskytnutia peňažných prostriedkov nič. Keďže úver nebol riadne splácaný, pôvodný veriteľ, Slovenská sporiteľňa, a.s. vyhlásila dňa 6. 10. 2014 mimoriadnu splatnosť úveru. Na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je veriteľ pri plnení v splátkach oprávnený v prípade, že klient je viac ako tri mesiace v omeškaní. V zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. je podstatné, či bol zákazník v omeškaní so splátkou viac ako tri mesiace zároveň bol vyzvaný na úhradu v lehote nie kratšej ako 15 dní. Výzva dlhšie ako 15 dní pred zosplatením úveru bola súdu doložená spolu so žalobou. Podľa názoru súdu, ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách poskytuje dlžníkom ochranu v tom zmysle, že pre platné postúpenie pohľadávky vyžaduje výzvu banky voči klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Pre prípad, že takáto výzva nie je predložená, nemôže podľa súdu dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky a preto žalobca nebude disponovať aktívnou vecnou legitimáciou.

6/ Podľa názoru žalobcu však nemožno spájať ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia nie je úprava postúpenia pohľadávok ako taká, avšak toto ustanovenie má za cieľ upravenie výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie nehovorí o platnosti alebo neplatnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach za splnenia ktorých nedochádza pri postúpení k porušeniu bankového tajomstva. Aj dôvodová správa k tomuto ustanoveniu hovorí o tom, že hlavným účelom predmetného ustanovenia sú ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Ďalej ide o úpravu možnosti, aby banky bez porušenia bankového tajomstva poskytli svojim právnym zástupcom informácie o tých záväzkoch klientov, ktoré si klienti riadne a včas neplnia, a to na účely vymáhania splnenia týchto záväzkov klientov. Zo zákona o bankách ako ani z Občianskeho zákonníka nevyplýva, že podmienky uvedené v ust. § 92 cit. zák. by podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Žalobca tiež trval na tom, že oznámenie o postúpení pohľadávky, ktoré bolo odoslané postupcom, spolu s podacím hárkom, je dostatočným preukázaním postúpenia pohľadávky, a práve toto oznámenie o postúpení pohľadávky zakladá bez ďalšieho aktívnu vecnú legitimáciu postupníka na vymáhanie predmetnej pohľadávky. Preto by mal z tohto oznámenia vychádzať aj súd, bez toho, aby ako prejudiciálnu riešil otázku existencie a platnosti zmluvy o postúpení; v tomto odkázal žalobca na rozsudok NS SR sp. zn. 4 Obo 210/01.

7/ Žalobca vo svojom odvolaní argumentoval tým, že postúpenie pohľadávky je inštitútom, prostredníctvom ktorého dochádza v rozsahu predmetu postúpenia k zmene v subjekte záväzkového vzťahu, a to k zmene v osobe veriteľa. Zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka. Postúpením pohľadávky sa postavenie dlžníka nemôže zhoršiť, nakoľko postúpenie pohľadávky, pokiaľ neodporuje dohode medzi ním a veriteľom, ovplyvniť nemôže. Zmluva o úvere neobsahovala žiadne ustanovenie o tom, že by veriteľ nemohol pohľadávku postúpiť na nového veriteľa. Žalobca z tohto dôvodu zdôraznil, že postúpenie pohľadávky tak neodporovalo dohode medzi veriteľom a dlžníkom. Žalovaná uzavrela so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako pôvodným veriteľom Zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver, ktorý mala dohodnutým spôsobom a v dohodnutom čase splácať, ktorú povinnosť porušila. Do omeškania sa dostala v poradí s 1. splátkou, ktorá bola splatná 25. 9. 2012; žalovaná tak bola v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní viac ako 24 mesiacov. Žalovaná výslovne súhlasila s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť pohľadávku na tretiu osobu (čl. 10 Zmluvy o úvere); klient je oprávnený previesť svoje záväzky voči banke na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim súhlasom banky (Všeobecné obchodné podmienky). Takáto dohoda podľa názoru iných súdov (Krajský súd v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016) nevykazuje znaky nevyváženosti; ide o ochranu veriteľa, lebo dlh by mohol prevziať taký dlžník, ktorého majetkové pomery by mohli zhoršiť alebo znemožniť vymáhateľnosť pohľadávky a uspokojenie práv veriteľa. V už spomínanom rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016 uvedený súd uviedol, že z dôvodovej správy k pôvodnému textu zákona o bankách, ktorá je interpretačným pravidlom, vyplýva, že ustanovením § 92 ods. 1 až ods. 7 sa upravujú ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva. Žalobca upozornil na to, že nebankové spoločnosti nemajú povinnosť zasielať pre platné postúpenie pohľadávky výzvu v lehote troch mesiacov. Dôsledkami porušenia ust. § 38 ods. 9 zák. č. 21/1992 Zb. sa zaoberal Najvyšší súd ČR v rozsudku sp. zn. 29Odo/1613/2005 zo dňa 29. 4. 2008, v ktorom uviedol, že účelom inštitútu bankového tajomstva je ochrana klienta pred zverejnením, či podávaním informácií o jeho

majetkových pomeroch. Úprava zmluvného postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku, ani príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka vo všeobecnosti nezakazujú (pod sankciou prípadnej neplatnosti takéhoto úkonu) postúpenie pohľadávky len preto, že dôsledkom postúpenia je prelomenie bankového tajomstva. Ochranu poskytovanú klientovi banky prostredníctvom inštitútu bankového tajomstva je nutné vždy zvažovať (z hľadiska možných úvah, ktoré takúto ochranu absolutizujú), aj s prihliadnutím k tomu, či a akým spôsobom osoba, ktorá má byť takýmto inštitútom chránená, sama porušuje svoje povinnosti plynúce z príslušného bankového obchodu (zmluvy o úvere). Zákon o bankách totiž banke tiež ukladá obozretne hospodáriť a chrániť majetkové záujmy všetkých svojich klientov. Pri plnení tejto povinnosti nemôže byť banka pripravená o možnosť zbaviť sa v záujme ostatných svojich klientov rizikovej pohľadávky v situácii, keď dlžník porušuje povinnosť pohľadávku splácať len preto, aby prostredníctvom inštitútu bankového tajomstva chránila individuálny záujem takéhoto dlžníka. Z hľadiska možných úvah o následkoch neoprávneného porušenia bankového tajomstva zmluvným postúpením pohľadávky je zjavné, že k náprave uvedeného stavu nevedie sankcia spočívajúca v neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Plne opodstatnené je preto tam, kde takáto situácia nastane, zvažovať otázky zodpovednosti za škodu, nie prelomovať platnosť zmlúv o postúpení, osobitne za situácie, keď bolo vecou zmluvných strán, či sa v medziach bankového obchodu dojednávajú výhradu zákazu postúpenia podľa § 525 ods. 2 Obč. zák.

8/ Žalobca dal do pozornosti tiež nálezh ÚS SR sp. zn. I.ÚS 242/2007 Z.z. zo dňa 3. 7. 2008, v ktorom je zdôraznené, že základným princípom výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak súd možné obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská, hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, nie zásadou. Nie je ústavne konformná a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 Ústavy SR, ak je taká prax, že všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom neplatnosť zmluvy nezakladajúcim. Rovnaký názor prezentoval aj Ústavný súd ČR v náleze sp. zn. I.ÚS 625/03 zo dňa 14. 4. 2005. Účel zákona o bankách je definovaný v ust. § 1 tohto zákona a v zmysle tohto účelu je nutné tiež posudzovať aj relevantnosť úkonov veriteľa z úverového vzťahu, pri postupovaní pohľadávok. Naostatok poukázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. KSB/43CoSr/3/2017, v ktorom sa krajský súd stotožnil s argumentáciou žalobcu a dospel k záveru, že „...ani zo systematického zaradenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, ani z jeho gramatického výkladu a výkladu podľa zmyslu a účelu zákona nevyplýva, že by banka bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úverového vzťahu, iba ak by najneskôr ku dňu postúpenia pohľadávky došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ako to uviedol Okresný súd. Primárne žalovaný správne upozornil na skutočnosť, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách súvisí s problematikou obchodného bankového tajomstva a s podmienkami, za akých je možné napriek existencii obchodného tajomstva postúpiť pohľadávku banky na tretiu osobu. Z hľadiska predpokladov uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky citované ustanovenie nerozširuje podmienky, ktoré pre postúpenie pohľadávky vyžaduje Občiansky zákonník. Z textu § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť svoju pohľadávku zodpovedajúcu záväzku klienta tretej osobe, pričom zákon nešpecifikuje, či ide o pohľadávku splatnú alebo nesplatnú. Postúpeniu nesplatnej pohľadávky uvedené ustanovenie nebráni. V súlade s rozhodnutiami všeobecných súdov, citovanými žalovaným, tak odvolací súd dospel k záveru, že zosplatenie úveru Slovenskou sporiteľňou, a.s. nebolo právnym predpokladom postúpenia pohľadávky na žalovaného. Iný dôvod neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky žalobca nenamietal. Na rozdiel od okresného súdu preto odvolací súd dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom bola platná a že žalovaný bol v rozhodcovskom konaní aktívne legitimovaný.“ Žalobca preto vzhľadom na uvedené žiadal priznať mu nárok v plnom rozsahu, a to aj bez toho, aby predložil výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Rovnaký názor prezentoval aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 9Co/20/2016.

9/ Na odvolanie žalobcu sa žalovaná nevyjadřila.

10/ Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom, t.j. v celom rozsahu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), keď rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

11/ Z obsahu spisu plynie, že žalovaná ako dlžník a Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľ, uzatvorili dňa 7. 8. 2012 zmluvu o úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezhotovostného úveru vo výške 17.000 €, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 120 mesačných splátkach po 250,77 €, splatných vždy k 25.dňu v mesiaci. Žalovaná si svoju povinnosť splácať úver riadne a včas neplnila; Slovenská sporiteľňa a.s. po predchádzajúcej výzve žalovanej zo dňa 8. 9. 2014 dňa 3. 10. 2014 vyhlásila predčasnú mimoriadnu splatnosť úveru a žiadala jeho okamžité splatenie. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo

dňa 29. 10. 2014 došlo podľa tvrdenia žalobcu k postúpeniu predmetnej pohľadávky na žalobcu. Dlh predstavuje 22.255,87 €; z toho istina 17.000 €, zmluvný úrok 4.540,82 €, úrok z omeškania do zosplatenia 227,087 €, poplatky 337,82 €. Keďže žalobca nebol účastníkom úverovej zmluvy, súd prvej inštancie skúmal jeho aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní. Súd vecnú legitimitáciu (aktívnu alebo pasívnu) skúma vždy aj bez návrhu, a aj v prípade, ak ju žiadna zo strán nenamieta. Žalobca svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní odvodzoval od svojho postavenia veriteľa vo vzťahu k pohľadávke voči žalovanej, ktorá naňho ako postupníka bola postúpená pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako postupcom na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Nakoľko pôvodným veriteľom žalovanej pohľadávky bola právnická osoba, ktorá je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona o bankách, vzťahujú sa na ňu osobitné povinnosti, ktoré musí splniť, pokiaľ chce pohľadávku, ktorá vznikla v rámci výkonu bankovej činnosti, postúpiť na tretiu osobu. Tieto povinnosti sú uvedené v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12/ Z vyššie citovaného ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že základné predpoklady pre postúpenie pohľadávky banky vzniknutej pri bankovej činnosti tretej osobe sú : a) existencia pohľadávky banky voči klientovi, b) omeškanie klienta nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, c) písomná výzva banky klientovi (na zaplatenie dlhu). Až po kumulatívnom splnení vyššie uvedených predpokladov môže banka platne postúpiť pohľadávku vzniknutú v rámci bankových činností. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, podľa ktorého účelom ustanovení medzi ktoré je zaradený § 92 ods. 8 zákona o bankách je iba ochrana bankového tajomstva, poukazujúc pritom najmä na systematické zaradenie predmetného ustanovenia. Dané ustanovenie je zaradené do 14. časti zákona o bankách s názvom Ochrana klientov a bankové tajomstvo. Hoci pôvodne sa táto časť zákona nazývala iba Bankové tajomstvo, zákonodarca precizoval jej názov a sám tak vyjadril zamýšľaný účel dotknutých ustanovení. Táto časť obsahuje povinnosti banky voči klientom, ale aj povinnosti verejnoprávnej povahy voči štátnym orgánom a niektoré povinnosti klientov, pričom tieto sa ani v prevažnej miere netýkajú len bankového tajomstva. Táto otázka riešená žalobcom je však v zásade pre posúdenie platnosti postúpenia pohľadávky nepodstatná; podľa názoru odvolacieho súdu nemôže porušenie povinností uvedených v tejto časti zákona znamenať v zásade iba administratívnoprávnu zodpovednosť banky voči štátu a nemá vplyv na vzťah banky a klientov, resp. banky a tretích osôb. Takýto izolujúci výklad ustanovení 14. časti zákona o bankách nie je ničím podložený.

13/ Účelom ust. § 92 zák. o bankách je primárne skutočne úprava výnimky z bankového tajomstva, nakoľko pri postúpení pohľadávky by inak nevyhnutne došlo k jeho vyzradeniu. Bez zákonnej výnimky by postúpenie pohľadávky bankou viazanou bankovým tajomstvom vôbec nebolo možné. Porušenie bankového tajomstva postúpením pohľadávky v rozpore s §92 ods. 8 zákona o bankách nepochybne môže zakladať zodpovednosť banky za verejnoprávny delikt. Právne následky porušenia tohto ustanovenia však administratívnoprávnu zodpovednosťou či prípadnou trestnoprávnu zodpovednosťou zodpovedného subjektu nie sú vyčerpané. Ďalším následkom, ktorý je spojený s vykonaním protiprávneho úkonu v podobe postúpenia pohľadávky banky v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je v tomto prípade i neplatnosť tohto právneho úkonu, teda neplatnosť postúpenia pohľadávky. Uvedené nevyplýva zo zákona o bankách, ale z ust. § 39 Obč. zák. , podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Je pritom bezpredmetné, aký verejný či súkromný záujem je chránený porušenou právnou normou (teda aj či je to záujem na ochrane bankového tajomstva). Argumentácia žalobcu, ktorý nepripúšťa vplyv porušenia § 92 ods. 8 zákona o bankách na platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky poukazujúc na účel predmetného ustanovenia, je preto pri prihladnutí na § 39 Obč. zák.

zjavne nesprávna. Zároveň Občiansky zákonník v ust. § 525 ods. 2 zakazuje postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom, pričom znova pre aplikáciu tohto ustanovenia nie je podstatné, aký právny záujem bol chránený právnou normou alebo dohodou medzi dlžníkom a veriteľom. Pre platné postúpenie pohľadávky je potrebné dodržať všetky podmienky vyplývajúce pre postúpenie danej pohľadávky či už z právnych predpisov alebo z dohody medzi dlžníkom a veriteľom.

14/ Súd prvej inštancie správne zistil, že v predmetnej právnej veci nebola splnená zákonom vyžadovaná podmienka uplynutia lehoty 90 kalendárnych dní od doručenia písomnej výzvy klientovi na splnenie omeškaného záväzku, keď k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi bankou a žalobcom došlo po uplynutí len 52 dní od výzvy banky žalovanej na úhradu jej záväzku. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobca nepreukázal platnosť postúpenia pohľadávky banky na žalobcu, v dôsledku čoho nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu v konaní, čo muselo nutne viesť k zamietnutiu žaloby.

15/ Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na riadne zistenie skutkového stavu, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a správne vec tiež posúdil po právnej stránke; odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP).

16/ O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP; žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech, preto jej vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).